

GLADIOLUS IRIS

73

**ČZS - Základní
specializovaná
organizace pěstitelů
mečíků a kosatců
v Novém Jičíně**

ČESKÝ ZAHŘÁDKÁŘSKÝ SVAZ
ÚSTŘEDNÍ VÝBOR

UDĚLUJE

20 ČZS Gladiris Nový Jičín
**ČESTNÉ UZNÁNÍ
I. STUPNĚ**

ZA ZÁSLUHY O ROZVOJ
ZAHŘÁDKÁŘSTVÍ

V PRAZE 1987

[Signature]
PŘEDSEDA

[Signature]
TAJEMNÍK

V loňském roce naše specializovaná organizace GLADIRIS obdržela ocenění a uznání za svou práci, za zásluhu o rozvoj zahrádkářství a propagaci květin od ústředního výboru Českého zahrádkářského svazu a od výstavnické organizace Flora Olomouc.

GLAD IRIS

NOSITEL ČESTNÉHO UZNÁNÍ I. STUPNĚ ÚV ČZS

ROČNÍK XX

ČÍSLO 73

BŘEZEN 1988

Neprodejné, zdarma

*pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná
organizace pěstitelů mečíků a kosatců ČZS
se sídlem v Novém Jičíně.*

Řídí redakční rada ve složení

*Miroslav Benda, Josef Heroudek, Alois Klípec,
Helena Kubíčková, Jaroslav Matulík, Vlastimil Novák,
Stanislav Procházka, Lubomír Rýpal.*

Povoleno ONV v Novém Jičíně č. 403/16 — 391/82.

*Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., provoz 20,
Hradec Králové*

OBSAH

	Strana
Informace z výroční členské schůze	2
Klasifikace zvlnění, voskovitosti a její značení	5
Propozice výstavy Bohumín '88	7
Seznam čs. novošlechtění mečíků 1988	8
Ocenění velkokvětých kosatců	13
Fancy plikáty	13
Jarní aktuality	21
Ptáte se — my odpovídáme	22
Společenská kronika	24

ORGANIZAČNÍ ZPRÁVY

Informace z výroční členské schůze

Zprávu o činnosti organizace přednesl předseda ing. Prachař. Uvádí v ní, že činnost naší organizace byla nemalá, o čemž svědčí úkoly, které jsme si vytyčili před rokem. O dobré propagační činnosti svědčí ta skutečnost, že na 6. zasedání ÚV ČZS bylo uděleno naší organizaci čestné uznání I. stupně. Toto ohodnocení je obrazem naší činnosti, kterou naše organizace zaměřuje na zlepšování životního prostředí v celé naší republice. Ohodnocení naší činnosti však nás dále zavazuje účelněji, důsledněji a specificky rozvíjet činnost naší organizace, zejména pak v jednotlivých odborech. Chceme, aby každý náš člen se plně zapojil do práce ať už na úseku šlechtitelské komise, v oblasti nově šlechtění, v redakční radě, nebo při pořádaných květinových výstavách.

O činnosti a práci v jednotlivých odborech jste informováni průběžně v našem zpravodaji. Je však řada odborů, kde se doud neprojevila iniciativa i přesto, že řízením odborů byl pověřen místopředseda výboru př. ing. Ponec. Opravdu to v některých oblastech republiky nejde? Pokud ne, pak doporučujeme, aby se členové přiřadili k těm oblastním odborům, které p.ně vyvíjejí činnost.

Poděkování za vystavovatelskou činnost jsme obdrželi od ředitele Flory Olomouc, který velmi dobře zhodnotil naši expozici v pavilónu A, o čemž svědčí i stříbrná medaile, kterou naše organizace obdržela od ÚV ČZS.

Přesto však je nutno zlepšit řadu organizačních záležitostí, které výstavu v průběhu jejího trvání doprovázely, aby naše expozice na Floře Olomouc v roce 1989 byla ještě krásnější.

Nemalou pozornost je nutno věnovat další propagační akci, kterou byla výstava mečíků při prodejní výstavě ve Věžkách. Rovněž pozornost si zasloužila i výstava kosatců v Halenkově.

Významnou akcí naší organizace bylo uspořádání výstavy „Plzeň 1987“. Po zkušenostech získaných z realizace první výstavy, členové oblastního odboru v Plzni za vedení př. Žufana a Rohlíčka organizačně úspěšně zvládli celou přípravu i vlastní průběh výstavy, o které jste byli informováni v našem zpravodaji.

Poděkování patří i př. Kabilkovi, který zajišťoval sám propagační výstavky na zámku Vranov nad Dyjí.

Pozornost našeho výboru a členů Gladiris, kromě výstav, byla zaměřena na plnění usnesení z minulé výroční schůze.

V průběhu roku 1987 vyšly 4 čísla zpravodaje, bylo uskutečněno 5 výborových schůzí a 1 společná schůzka členů užšího výboru Gladiris a Gladioklubu Bratislava. V průběhu 1. čtvrtletí byl vydán doplněný seznam členů naší organizace.

Přes usilovné jednání na ÚV ČZS v Praze, nebylo schváleno členství naší ZSO v NAGC.

K dnešnímu dni rovněž nejsou schváleny směrnice pro činnost oblastních odborů.

Závažným krokem ze strany GK Bratislava byla záležitost neformálního přístupu ke spolupráci obou organizací. Za účasti zástupců Gladiris a GK se uskutečnilo dne 13. 9. 1987 společné zasedání v Olomouci, kde byly projednány záležitosti spolupráce obou organizací s tímto usnesením:

1. Budou konzultovány termíny výstav s celostátní účastí vystavovatelů.
2. Hlavní výstavy se budou konat za spolupráce a účasti obou specializovaných organizací s pravidelným střídáním.
3. Bude prováděna výměna příspěvků do obou zpravodajů.
4. Uskuteční se společné schůze výboru obou organizací.
5. V rámci sjednocení cenových relací při rozprodeji přebytků budou vypracovány cenové dispozice.
6. Zkrátí ročně se uskuteční společné schůzky šlechtitelské komise a redakční rady.
7. Dále se bude spolupracovat na vydávání seznamu čs. novošlechtění.
8. Obě specializované organizace zašlou připomínky k stanovám na ÚV.
9. Bude sjednoceno hodnocení anket v rámci šlechtitelských komisí.
10. Bude zpracován návrh na barevný katalog nejkvalitnějších a nejrozšířenějších čs. odrůd.

Členové výboru se pravidelně scházejí na výborových schůzích podle stanovených termínů s účastí 90 procent.

Snahou redakční rady je vykonávat svou práci co nejlépe, průběžně seznamovat členy s prací výboru, šlechtitelské komise, informovat o novinkách čs. i zahraničního novošlechtění, o metodách a přípravcích pro pěstování. Členové redakční rady se všemi záležitostmi do zpravodaje zabývají a řeší jednotlivé připomínky, aby zpravodaj byl na patřičné úrovni pro všechny členy naší organizace. Znamená to však, aby do zpravodaje nepřispívalo jen několik našich členů, ale aby každý přispěl svým námětem nebo radou k obohacení náplně.

Je však třeba předem říci, že neuspokojíme všechny, hlavně vyspělé a zkušené pěstitele, ale právě od nich očekáváme, že jejich příspěvky budou poučné a zajímavé, zejména pro ty, kteří začínají nebo mají zájem se poučit a tím zkvalitnit svou práci.

Naše organizace převzala patronát nad stanicí mladých přírodovědců. Ten, kdo pracuje s mládeží, ví, že to není lehká záležitost, přesto chceme, aby se mládež věnovala i ochraně životního prostředí. Věřím, že i v jiných oblastech republiky pracují naši členové v kroužcích mladý zahrádkář, nebo ve stanicích mladých přírodovědců. Rádi bychom si o tom přečetli i ve zpravodaji.

Jak jsem již uvedl v úvodu, vyšší orgány ČZS, tj. OV N. Jičín a ÚV zhodnotily naši činnost v organizaci Gladiris a chci tímto poděkovat členům výboru za vykonanou práci a všem řadovým členům za iniciativní přístup ke spolupráci v naší organizaci.

Letošním rokem chceme prohloubit spolupráci s GK Bratislava a tím vytvořit podmínky pro sjednocení názorů, zkvalitnění dosavadní práce na jednotlivých úsecích naší organizace.

Závěrem bylo vysloveno pozvání na II. výstavu mečíků v Bohumině s celostátní účastí pěstitelů, která se uskuteční ve dnech 13. a 14. srpna 1988 u příležitosti oslav 100 let sléváren ŽDB.

Plán práce ZSO ČZS Gladiris pro rok 1988

1. Na základě oboustranných dohod z 13. 9. 1987 spolupracovat se ZSO KG Bratislava v oblasti šlechtitelských komisí, redakčních rad a v organizační činnosti obou výborů ZSO.
2. Zajistit II. výstavu gladiol s celostátní účastí pěstitelů v Bohumině ve dnech 13. a 14. 8. 1988 v ZK ROH ŽDB.
3. Spolupracovat se stanicí mladých přírodovědců.
4. Po projednání na ÚV ČZS vydat směrnici pro činnost oblastních skupin.
5. Zkvalitnit náplň zpravodaje „Gladiris“.

6. Zajistit vydání 4 čísel zpravodaje v roce 1988.
7. Doplnit redakční radu včetně zkvalitnění kádrů.
8. Pokračovat ve vyhodnocení ankety a evidenci čl. novošlechtění.
9. Uskutečnit 6 výborových schůzí.
10. Stanovit ceník prodeje hlíz gladiol.

Usnesení z VČS ZSO Gladiris:

1. Členská schůze schvaluje:
 - a) zprávu o činnosti ZSO za rok 1987,
 - b) zprávu o hospodaření v roce 1987 a stav pokladny,
 - c) revizní zprávu,
 - d) rozpočet na rok 1988,
 - e) plán práce ZSO Gladiris na rok 1988.
2. Členská schůze ukládá členům ZSO:
 - a) zaplatit členské příspěvky pro rok 1988 v termínu do 30. 7. 1988,
 - b) rozvíjet činnost v oblastních odborech účastí na výstavách, schůzích a podobně,
 - c) přispívat odbornými články i články z činnosti oblastních odborů do zpravodaje „Gladiris“.
3. Členská schůze ukládá výboru ZSO:
 - a) spolupracovat se ZSO Gladiolklub Bratislava podle zpracovaného harmonogramu,
 - b) uspořádat výstavu gladiol v Bohumíně s celostátní účastí vystavovatelů ve dnech 13. a 14. 8. 1988,
 - c) rozvíjet činnost šlechtitelské komise na základě zpracovaného plánu,
 - d) soustavně rozšiřovat činnost redakční rady,
 - e) dořešit organizačně v souladu se stanovami členství těch členů, kteří řádně neplatí stanovené příspěvky,
 - f) předložit připomínku př. Pernici OV ČZS Nový Jičín, týkající se členství ve více organizacích za účelem připomínek ke „Stanovám“ pro sjezdové jednání v roce 1989,
 - g) členská schůze nesouhlasí s návrhem organizačního uspořádání ZSO, zpracovaného ÚV ČZS, protože by vážným způsobem narušil jejich činnost. Schvaluje návrh výboru na dvoustupňové organizační uspořádání. Pověřuje výbor, aby zpracoval dopis na ÚV, v němž vyloží stanovisko členské schůze a předloží příslušné návrhy s tím, že o celé záležitosti bude informovat ÚV NF čl., termín do 31. 3. 1988.

Usnesení schváleno členskou schůzí ZSO dne 6. 3. 1988 v Otrokovicích.

Diskuse:

Př. Pitr — zabýval se řízením obl. odborů, dopisem ÚV ČZS k činnosti odborů, usilování odborů při OV ČZS, povinnost prokazovat svou odbornou činnost výstavami min. 1krát za 3 roky, územní působností a koordinační činností. Systém navrhovaný ÚV ČZS prakticky rozbíjí činnost specializovaných organizací ČZS.

Př. ing. Ponac — navázal na předcházející příspěvek, uvedl, že ne všude pracují obl. odbory, je připraven nový návrh na činnost specializovaných organizací.

Př. Rohlíček — zabýval se otázkou inzerce, nedostatkem zahrádkářského materiálu, členstvím v ČZS z titulu zájmového členství, činností ve specializovaných organizacích.

Př. Míránek — seznámil přítomné s plánem práce šlechtitelské komise na rok 1988. Seznam názvů novinek vyjde v 1. čísle zpravodaje, seznam čs. odrůd se zpracovává, seznam zahraničních novinek vyjde ve 2. čísle zpravodaje. Dokončují se práce na kritériích hodnocení mečíků. Pro zpestření zpravodaje připravuje články o významných pěstitelích a šlechtitelích. Hotov je návrh na certifikát za výsledky v anketě.

Př. ing. Ponec — informoval o předběžných výsledcích ankety, podrobné výsledky budou uvedeny ve zpravodaji.

Zlatou medaili obdržel:

RNDR. Rýznar za Modrý program, ing. Adamovič — Bambino, př. Sochor — Hradec Králové. Cenu kvality získaly odrůdy: Ještěd, Červený král, Pochodeň, Kytica, Maják, Betty, Bombaí, Bohém, Miss Slovakia, Duo.

Př. Pernica — zmínil se o aktivitě kmenových členů a „hostů“ ZO, nesouhlasil s jednáním ÚV ČZS směrem ke specializovaným organizacím a dále hovořil o zkušenostech s inzercí v denním tisku.

Klasifikace zvlnění, voskovitosti a její značení

Petr Míránek

Při porovnávání nabídkových katalogů mečíků si všímáme značení důležitých fenotypických znaků. Pěstitelé tyto znaky poměrně přehledně a bez dlouhých popisů uvádějí ve zkratkách a stupnicích o různém počtu stupňů. Číselné zkratky jsou umístovány buď za barevným kódem NAGC, nebo za názvem kultivaru. Vystává zde tedy problém, ujednotit toto značení a to tak, aby bylo co nejjednodušší, přehledné a výstižně charakterizovalo potřebné stupně zkadeření a voskovitosti. Nemohu opomenout návrh ing. Mičulky v příspěvku „Rozšíříme kód u čs. amatérských mečíků?“ v čísle 57/84 našeho zpravodaje, kde uvádí sedmimístný kód před názvem kultivaru. První tři číslice značí již známý a vžitý barevný a velikostní kód NAGC, a další místa jsou rezervována pro šestistupňové značení zkadeření, čtyřstupňové značení voskovitosti, čtyřstupňové značení vůně a sedmistupňové značení ranosti. Příklad: 300-530-1 BICENTENNIAL Jo 76. Při zápisech do seznamu mečíků se skutečně dostáváme do situace, kdy jednoduchý zápis, který vyžaduje zhruba celý obraz základních nejdůležitějších znaků je velmi potřebný. V rámci naší šlechtitelské komise jsme se dohodli, že i když sedmimístný kód velmi značení zjednodušuje, vyžaduje také značnou paměť a orientaci. Z tohoto důvodu je potřebné kód doplnit určujícími písmeny R a W. Také je nutné sjednotit stupnice zkadeření a voskovitosti na stejný počet stupňů, to v zájmu porovnatelnosti. Podobně doporučuje ing. Furdíková v článku „Ohlasy“ 4/84 Svět Gladol, kde podrobně tuto problematiku rozebírá. Proto navrhuje mečíky zařazovat do stupňů zkadeření a voskovitosti podle těchto kritérií:

Pro zkadeření používat značku R (ruffled):

R0 — kultivar bez znaků zkadeření, botanické a jiné hladké typy, např.: LUCKY STAR, DYNASTY, SEMIRAMIS, OSCAR, BLUE VIOLET.

R1 — náznaky a slabé zkadeření. Vzory: THE QUEEN, GAY PARASOL, ČERVENÝ KRÁL, ULYBKA GAGARINA, PICASSO, HOMECOMING, ECSTASY, ENVY.

- R2 — střední zkadeření: Vzory: JO ANN, GREEN ISLE, ATRACTION, ČARDÁŠ, SOFT SPOT, BOMBAJ, MODRÁ KREV, TITAN, DEJA VU, FALL CLASSIG.
- R3 — silnější zkadeření: Vzory: HRADEC KRÁLOVÉ, BÍLÁ NEZNÁMÁ, MODRÝ PROGRAM, KYTICE, POCHODEŇ, PROMINENT, AMY BETH, EARTH ANGEL ADAGIO RUFFLED BLAZE, OWL SOUP, TŘEBÍČ, ZELENÁ HORA, OLINKA.
- R4 — silné zkadeření: Vzory: VOSKOVÁ FANTÁZIA, JEŠTĚD, SHEKINAH, BAMBINO, LEMON MERINGUE, MAJÁK, PLZEŇ, BOHUMÍN, BRIDESMAID, RŮŽOVÝ KLENOT, DIANA, DUO, ČISTOTA.
- R5 — extrémní zkadeření: Vzory: F. C. L., BICENTENNIAL, POHODA, ZLATÁ ČIPKA.

Zkratky zkadeření zůstanou jen informativní a hledání přesných rozlišovacích detailů by přineslo jen problémy. Šlechtitel by měl při uvedení nového kultivaru zkadeření a voskovitost podrobně popsat. Existuje velké množství různých typů zkadeření, např. velmi jemné a hluboce prolamované zkadeření, plošné zkadeření, dvojité, nebo dokonce vícenásobné zkadeření, kdy vlnky jsou ještě jednou zkadeřeny. Všechno není možné podchytit informativními značkami. Přítel ing. Ponec přiřadil ke každé skupině zkadeření a voskovitostí několik typických kultivarů, které jsou mečíkářské veřejnosti dobře známe a představují jakýsi standard nebo srovnatelný typ.

Zařazení do stupňů voskovitosti (tuhosti květních plátků). Zvýšení voskovitosti je důsledkem znásobení chromozomů v jádře buňky, nebo jiných růstových anomálií. Tuto vlastnost zjišťujeme především omakem. Zkušený a všímavý pěstitel celkem přesně rozliší, do které skupiny odrůdu zařadit, i když jde zase jen o informativní a přesně nedefinovatelné stupně.

Voskovitost — zkratka W (Waxy). Návrh vzorů.

- W1 — mírně voskové. Vzory: SALMANS FIRST, LUCKY STAR, BLACK JACK, GAY FESTIVAL, OSCAR, GREEN ISLE, MEXICALI ROSE, INSPIRATION, PRISCILLA, ROYAL BROCADE.
- W2 — středně voskové. Vzory: COLOR PARADE, SOFT SPOT, BLACK STALLION, THE QUEEN, ČERVENÝ KRÁL, REGENCY, PROMINENT, MODRÁ KREV.
- W3 — silněji voskové. Vzory: BÍLÁ NEZNÁMÁ, ATRACTION, KYTICE, BOMBAJ, INCOMPARABLE, MODRÝ PROGRAM, HRADEC KRÁLOVÉ, LEMON MERINGUE.
- W4 — silně voskové. Vzory: BAMBINO, JEŠTĚD, PLZEŇ, POCHODEŇ, BRIDESMAID.
- W5 — maximálně voskové. Vzory: ALBATROS, RŮŽOVÝ KLENOT, F. C. L., VOSKOVÁ FANTÁZIA.

Příklad použití: 300 BICENTENNIAL Jo 76, 5R, 4W, — VE.

Kódování síly vůně nepovažujeme za účelné. Vůně se dá rozdělit na několik stupňů intenzity, ale především jde o vůně různých typů, jež roztřídit je velmi nesnadné. Značení ranosti ponecháváme podle osvědčeného způsobu.

PROPOZICE VÝSTAVY MEČÍKŮ S CELOSTÁTNÍ ÚČASTÍ PĚSTITELŮ NOVÝ BOHUMÍN '88

Výstava se uskuteční ve dnech 13. a 14. srpna 1988 v Novém Bohumíně, a příležitostí 100 let sléváren ŽD Bohumín.

Pořadatel: Závodní klub ROH ŽDB a ZSO GLADIRIS Nový Jičín.

Vedoucí výstavní komise: Ing. Milan PRACHAŘ.

Organizace výstavy: př. Jan PÍTR.
Výstavní exponáty bude přejímat komise. Přejímací podmínky jsou následující:

Podle velikostních tříd musí mít klasy minimálně tento počet květů:

Vel. třída:	200	300	400	500
Počet květů:	15	16	18	16

Klasy s nižším počtem květů, nebo bo jinak nevhodné, budou podle dohody s pěstitелеm zařazeny buď do aranžmá, nebo na prodej. Výstavní klasy musí mít štítek, na kterém bude uveden číselný kód podle NAGC, název kultivaru a jméno pěstitele. Výstavní komise si vyhrazuje právo některé barevné odstíny soustředit do jedné skupiny.

Každý vystavovatel současně předloží trojmo seznam výstavních kultivarů pro zhotovení jmenovek a výpočet úhrad za květy (3,— Kčs za kus). Pro květy na aranžmá a prodej platí podmínky uvedené v č. 71 zpravodaje Gladiris na straně 2.

Při výstavě bude organizován prodej přebytků podle platných směrnic v rámci ZSO Gladiris. Každý vystavovatel může předat do prodeje přebytky v maximální hodnotě do 800,— korun, z toho kosatce do hodnoty 400,— Kčs. Nesmí však být v jednom druhu. Na každém rhizomu musí být název odrůdy a cena. Cibuloviny musí být buď v sáčcích, kde bude uveden počet kusů a cena za obsah, nebo na paletách a uveden počet kusů a cena za kus. O předaném sortimentu do prodeje musí být pěstitелеm vyhotoven trojmo dodací list. 20 pro-

cent z prodejní ceny si ponechá organizace na úhradu nákladů souvisejících s manipulací a prodejem.

Neprodané přebytky si jejich majitelé vyzvednou ihned po skončení výstavy. Nevyzvednuté přebytky budou věnovány místnímu pionýrskému kroužku při ZK ŽDB.

Zajištění noclehů a stravování pro vystavovatele a organizátory má na starosti př. Miroslav Kovařík, Anenská 249, Bohumín - Záblatí PSČ 735 52. Všechny požadavky na noclehy adresujte na něj do 30. července 1988.

Závazné přihlášky k účasti na výstavě adresujte na př. M.r. Slívu do 31. července 1988. Květy je možno zaslat též po železnici na adresu: ČSD Nový Bohumín — ing. Milan Prachař.

Předseda ZSO GLADIRIS

POZVÁNÍ NA VÝSTAVY

Oblastní odbor Gottwaldov uskuteční ve dnech 3.—5. června 1988 v Závodním klubu ROH Závody přesného strojírenství v Gottwaldově — Malenovicích výstavu kosatců. Bude instalována v malém sále a vstupních prostorách Závodního klubu. Bude prověrkou organizačních schopností, propagace i aranžovačích dovedností členů oblastního odboru, aby přilákala co nejvíce návštěvníků a obdivovatelů těchto nádherných orchidejí severu. Přijďte se podívat i vy.

XVIII. speciální výstavu mečíků doplněnou dřevohybnými Josefa a Lumíra Rejmontových z Hořic, expozicí flůr a bonsaí pořádá ve dnech 13.—14. a 20.—21. srpna 1988 základní organizace ČZS Nemyčevce — Vitiňoves v kulturním domě ve Vitiňovské. Vystavovat budou: Sempra, oborový podnik, Šlechtitelské ústavy a přední pěstitelé ZSO Gladiris. Bude zajištěn i prodej přebytků. Nenechte si ujít tuto zajímavou výstavu.

Seznam čs. novošlechtění mečíků 1988

Pro zpravodaj Gladiris připravil Petr Mírnánek.

Vladimír Melich, Beňovského 8, 841 01 Bratislava

544 **RUŽOVÁ SISSI** (Conquest X Hradišťan) E
Něžná svítivě růžová barva, pastelová. Silné zřasení, Plechový vosk, 19 puků, 5 otevírá, značení semenáče 9/82.

Václav Sochor, Peruc, SNP 222, 439 07

466 **KLEOPATRA** (Bílá Neznámá X Edge of Night) EM
Purpurová s tmavějšími dolními plátky a malou bílou ryskou, lehce zkadeřená, vynikající stavba a uspořádání širokých plochých květů. Výborná komerční a pro dokonalost klasu i výstavní odrůda. 23 puků, 9 otevírá, zkadeření 2 R, voskovitost 2 W, značení SO 82-39-1.

456 **KORSÁR** (Bílá Neznámá X Tuxedo) M
Ostře vínově až krvavě rudý, silně zkadeřený 3 R, tenouká bílá ryska, velmi dobrý stvol. Celkem 20 puků, 7 otevírá. Líbivá, především dekorativní odrůda, 3 W. Značení SO 76-23-2.

514 **SAPA INKA** (Adagio X Happy Birthday) EM
Sourozenec ZLATEHO KLASU, středně žlutý, značně zkadeřený 3 R, pěkný dlouhý stvol. Má výbornou stavbu s širokými plochými květy a výborným krytím, 20 puků, 7 otevírá, značení SO 81-26-1.

Jan Machala, Ratiboř č. 55, 756 21

376 **KYČERA** (White Orchid X Amy Beth) E
Tmavě růžovopurpurový v jícnu světlejší. 19 puků, 7 otevírá, množitelnost velmi dobrá. 3 RW. Značení 2-29-1.

420 **MAMĚNKA** (White Lightning X Tijuana) M
Žlutě oranžový, v jícnu malá tmavší skvrnka, velmi pevný, dvouřadý klas, 21 puků, 8 otevřených, 3 RW, množivost střední. Značení 3-41-14.

356 **JAN PELAR** (Country Lilac X Frizzled Coral Lace), M
Tmavě červený, klas 19 puků, 8 otevřených, 4 RW, množitelnost střední, značení semenáče 4-66-4.

Ing. Vojtěch Minařík, Mlýnská 772, 691 23 Pohořelice

475 **BUDOVATEL MÍRU** (Night Owl X Bílá Neznámá) M
Hluboce zřasený, se světlejším hrdlem základní barvy. Nadprůměrný vosk, Klas dlouhý a dobře uspořádaný, počet puků 26/12/3. Množivost průměrná. Zdravotní stav dobrý. Čestný název obdržel jako vítězný semenáč ve Znojmě v roce 1987. Číslo semenáče 322.

400 **MÍROVÝ ŽIVOT** (Bambino X Hallmark) EM
Bílý, silně zkadeřený a nadprůměrně voskový. Klas pravidelně a dobře uspořádaný. Množivost dobrá, zdravotní stav dobrý. Počet puků 24/10/5. Čestný název obdržel za 3. místo na výstavě v Plzni 1978, značení 275.

456 **ZÁPADNÍ ČECHY** (Lorilee X Bílá Neznámá) EM
Tmavě červený, zřasený a středně voskový. Květ dobře uspořádaný. Počet puků 22/7/4. Množivost nadprůměrná a zdravotní stav dobrý. Čestný název obdržel za 2. místo na výstavě v Plzni 1987. Značení 264.

Jaroslav Kovařík, Lysáková 2, 841 01 Bráislava

442 **RŮŽOVÉ OPOJENÍ** (Bambino — × S. Wayne Ferris) M
Nádrebný, svítivě růžový, přecházející do bílého hrdla. Max. zřasený, silně voskový, 4—5 RW, 20 puků, značení BA × SWP - 1.

574 **UNIKÁT** (Regency × Měsíční Sonáta) LM
Květ levandulové barvy, silně zkadeřený, 3—4 RW, exotického tvaru, vzpřímené vnější lupeny, na koncích krémově zelené, 23—25 puků, dlouhý klas, značení RE × MS-1.

573 **VYSOKÝ TERČ** (Murex × Jarní Podvečer) LM
Mohutný vzpřímený klas s 28—30 puky. Květ světlé levandulové barvy s výraznějším karmínově růžovým oken na žlutém podkladě. 3 RW, značení MU × JAP-1.

320 **PRETTY GIRL** (Shekinah × Linda) M
Zvláštní barva světle oranžově růžová, spodní lupeny mají nádech zelené. Silně zkadeřený i voskový, 4 R, 5 W, 23 puků, značení SH × LI-1.

520 **SAMANTHA** (Western Miss × Zuzanka) M
Světlý, mohutný oranžově lososový květ se žlutě citrónovým hrdlem. Výborná stavba, 23 puků, mohutný klas drží 10 květů. Možný vítěz na výstavách. 3 RW, značení WM × ZU-1.

Lubomír Lukeščík, Pražská 2804, 407 47 Varnsdorf

460 **BETUŠKA** (Bambino × Primátor) M
Jemně růžový, rovný štíhlý klas, 19—22 puků, 6 otevírá, 3—4 RW, zdravý a množivý, značení 1/10-83-34-01.

478 **JURA** (Bambino × Čierny Peter) EM
Fialově purpurový, do hrdla nepatrně světlejší, klas dlouhý, 19—23 puků, 6 otevřených, 4—5 RW, značení 1/17-83-11-02.

497 **PATRICIA** (Bambino × Primátor) LM
Hnědě kouřový, k okrajům tmavší, na spodních jazýčcích krémové žebro. Klas rovný, dlouhý, 18—20 puků, 6 otevřených, 4 ukazují barvu. 4 RW. Dobře množí, značení 1/23-83-34-05.

Josef Kabilka, Suchohrdly 253, 669 02

535 **SEMETRIČKA** (Drifted Snow × Peter Pears) EM
Květy lososové barvy s výrazným hnědokarmínovým okem. Květ široký, 15 až 18 cm, délka klasu 65 cm. Dobře množívá, zdravotní stav dobrý. 20 puků, 5 až 6 otevřených na rovném a pevném klasu, značení 81-6-15.

Jiří Kordík, Pod lipou 1660, 503 01 Hořice v Podkr.

421 **ANANAS** (Sun Valley Yellow × Green Isle)
Žlutooranžový, zelený spodek, silně voskový, 4 R, 5 W, 20 puků, 10 otevírá, značení SK 89.

475 **ASTRONOM** (Silver Twilight × Shekinah)
Sytě levandulový, bílý spodek levandulově lemovaný, dlouhý klas, voskový, 3—4 R, počet puků 18/7, značení SK 71.

433 **CENTROTEX** (Bittersweet × Calypso)
Lososově oranžový, zlatý spodek, silně voskový, 5 R, 20 puků, vzrůstný a množivý. Značení SK 122.

- 497 **DOMINO** (Gillian X D'Artagnan)
Tmavě kuřově purpurový, fialové oko bíle lemované, nevšední kombinace barev, dlouhý klas, počet puků 23/6. R 1, W 2, značení SK 15.
- 595 **HNĚDÝ AJAX** Drifted Snow X Fancyful)
Bronzově oranžový, kaštanově hnědý spodek, slabě žlutý lem plátků, 4 R, 5 W, počet puků 20—22, 8—10 otevírá, značení SK-30.
- 307 **HOŘICKÁ POCHOUTKA** (Chinese Lantern X Tiger Kitten)
Merunkově oranžový, žlutý spodek oranžově lemovaný, v jícnu červené tečky, silně voskový, 3 R, 4 W, 18—20/8 puků, značení SK-29.
- 441 **JITUŠKA** (Greath Northern X Cindy Blizzard)
Základní barva bílorůžová s karmínovým nádechem, vrch tmavší, karmínový spodek květu, nevšední, 3 RW, poč. puků 18/6, značení SK-7.
- 375 **KOSMICKÁ LOĎ** (Jizera X Jerome Pink)
Sytě levandulový až fialový, velké bílé oko levandulově lemované, dojem pino-květosti, silně voskový 4 RW, 20/8 puků, značení SK-111.
- 404 **LESNÍ ZÁMEK** (Sun Valley Yellow X Emerald Ripple)
Sytě žlutozelený, kulaté okvětní plátky, mohutný vzrůst, 3 R, 3 W, značení SK-40.
- 437 **MEDOVÝ KOLÁČ** (Bittersweet X Frizzled Coral Lace)
Oranžově až šarlatově červený, zlaté oko, silně zvlněný, 4 RW, 20 puků, 7 otevírá. Značení SK-120.
- 215 **OHNIVÝ MÍČ** (Chinese Lantern X Blarney Stone)
Sytě žlutý, zelený nádech, velké purpurové oko, tmavší spodek, voskový 2 R, 3 W, 20 puků, 7 otevřených. Dlouhý klas, množivý, značení SK-26.
- 421 **ORANŽ MIX** (Sun Valley Yellow X Green Isle) VE
Světle oranžově žlutý, spodek žlutozelený, do krajů oranžový, dlouhý klas, 22/8 puků, 4 RW, značení SK 88.
- 404 **ZELENÝ ŠÍP** (Sun Valley Yellow X Emerald Ripple)
Žlutozelený, silně voskový, 4 RW, 22/10 puků, dlouhý klas, značení SK 116.
- Arnošt Hajduček, Osek n. Bečvou, č. 175, 751 22
- 465 **AHASVER** (Sirene X Purpur. semenáč) M
Tmavě purpurový, se světle okrově stříkaným jazykem a lemem. Velmi zvláštní kombinace barev. Vzrůst i květenství dobré. 2 R, 3 W, 17/6 květů, značení R 18-49Č.
- 545 **ETUDA** (Něha X sem. z Bridesmaid) M
Středně růžový, nažloutlý jazyk, pěkně zvlněný, vzrůstově nižší, nákvět dobře sestavený. 17/6 puků, R 4, W 5, značení R6-25.
- 455 **FAUN** (Happines X červený sem.) M
Ostře rudý, tmavší jazýček pěkně zvlněný, vysoký 170 cm, květenství souměrné, 21/8 puků, R 4, W 3.
- 325 **LASTURA H** (Tamara X semenáč z Bridesmaid) M
Světle růžový, s žlutavými přílivy, vnitřní lístky narůžovělé, se zelenými lemy. Pěkně zvlněný, vzrůst střední, nákvět souměrný. Barevně krásný. 17/7 puků, R-4, W-4, značení R27-32Č.
- 357 **RONDO** (rudý semenáč X sem. z Bridesmaid) M
Tmavě rudohnědý, uvnitř tmavší, Stavba i nákvět velmi dobrý. Odojný na horko, množivost střední. 18/10 puků, R 2, W 3, značení R29-55Č.

445 **SOLE MIO** (sem. Bridesmaid X sem. z Bridesmaid) M
Růžový, spodek světlejší, 3 vnitřní lístky zeleně lemované, krásně zvlněný.
Vzrůst střední. Velmi něžně působivý. 16/5 puků, 4 RW, značení 56-C.

343 **VIDINA** (Piseň lásky X sem.) EM
Růžový vrch, světle krémový až bílý spodek, krásně zvlněný. Dojem plnokvět-
nosti, vzrůst střední, květenství dobré. 17/6—7 puků, 5 R, 3 W, značení R 38-2.

RNDr. Leonard Rýznar, Hulín

404 **JARNÍ LOUKA** (Green Isle X sem. Mim.) EM
Květy čistě žlutavě zelené, pravidelný klas. Vynikající výstavní i dekorační
odrůda. 3 RW, značení 82-08-02.

415 **ZLATO A JANTAR** (77-249-01 X 77-121-01) LM
Nádherně zlatě žlutý květ se zlatě jantarovým hrdlem, silně zkadařený a vos-
kový. Klas není zcela pravidelný a dostatečně dlouhý, je však výjimečný zce-
la neobvyklou zářivě zlatou barvou. Rostlina je statná a vysoká, nakvétá 17/7.
Značení 82-37-02.

220 **CHROBÁČIK** (Koktejl X Minaret) LM
Jemná kombinace světle žluté a velmi světle lososové, 18 puků, 7 otevírá,
velmi krásná miniatura, značení 79-18-02.

475 **MÁJOVÁ SLAVNOST** (76 Ro 60 Rep. X Bicentennial) ML
Květy perfektně čistě středně lilavé, čistě bílé hrdlo. 18—20 puků, 8—9 ote-
vívá. Typ pro všestranné použití. Zdravý a množivý, vynikající reprezentant své
barevné třídy. Značení 82-27-01.

413 **VZPOMÍNKA** (Kuriatko X Sněžka) LM
Teplo středně až světle žlutý, s tmavším hrdlem jantarového odstínu. Čistá
barva, dobře utvářený klas, vitální dekorační odrůda, značení 77-120-07.

366 **PANÍ MARIE** (Ružový Oblak X Pochodeň) EM
Stíhlý elegantní klas s čistě vínově červenými sametovými květy s jemnou
bílou čárkou na spodním petálu. Ranná odrůda, značení 82-25-06.

482 **MODRÉ HORIZONTY** (Blue Night X Blue Frills) LM
Čistá světlá až střední modř, pevný květ i klas, dekorační odrůda 7/20, kva-
litní doplněk modré skupiny. Značení 77-21-06.

353 **ČERNÝ DRAHOKAM** (Night Gallery X Anna) X Regency, ML
Sametový černočervený květ zcela nevšední krásy a dokonalosti. Čistě hrdlo,
sametový povrch petálů, krásné zkadeření květů, pěkně stavěný klas, značení
82-47-01.

355 **BATBJAMBA** (Pochodeň X Diana) ML
Mallnově červený s vínově červeným jazykem, zvýrazněným středovou bílou
čárou. Silně voskový a zkadeřený, spojující dobré vlastnosti obou rodičov-
ských odrůd. Kvalitní dekorační odrůda, značení 82-16-04.

437 **ATRAKCE** (Bronzová Socha X P 60-1-79) M
Atraktivní barevná kombinace. Cihlový s hnědočerveným okem, dekorační typ.
Značení 82-39-05.

472 **BARVNÝ SEN** (78-08-02 X 76 Ro 60 Rep) M
Velmi neobvyklá barva, lila základ, lehký lososový přeliv dovnitř petálů.
Perfektní květ i květní klas. Dekorativní, v dobrých podmínkách i výstavní.
Značení 82-38-01.

457 **DIRIGENT** (Pochodeň X Man Ó War) ML
Hedvábný, tmavě červený květ s bílou, lehce namodralou čárkou. Světlé kresby
v hrdle, vysoká a statná rostlina. Dekorativní i výstavní typ. Značení 82-17-05.

Vlastimil Novák, Hradec Králové

- 453 **CHARLESTON** (Pacahontas × Hillbilly) M
Jasně červený, na okrajích petálů hnědočerné žhání, velké čistě bílé oko s tmavším lemem, dvouřadý klas. 19/8 puků, 3 R, 2 W.
- 461 **GEBI** (Blue Hawaii × Vosková Fantásia) LM
Světle růžovolila, žlutý přeliv na spodních petálech, velké oko hnědě fialové, v dobrých podmínkách vytváří květ až velikosti 500, délka klasu 70 cm, 17/8 puků, 3 R, 4 W. Velmi efektní a nezvyklý v této barvě.
- 411 **HĚRA** (Priscilla × Bronze Yellow) M
Bílokrémový s přelivem do žluté na spodních petálech okraje tmavě žlutě lemované, hluboce zkadeřený, dvouřadý, krásná stavba orchideovitých květů, délka klasu 63 cm. 17—19/8 puků, 5 RW.
- 441 **JEDNA PLUS** (Priscilla × Boy) EM
Růžovokrémový, tmavší lemy okrajů petálů, spodní petály žluté. Dvouřadý, výstavní, vzrůstný s krásnou stavbou květů. 20/10 puků, 4 RW.
- 477 **KOKURS** (Pocahontas × Levandulová Rozprávka) M
Fialově purpurový s velkým světle žlutým okem, dvouřadý s pěknou stavbou 20/10 puků, 3 RW.
- 465 **MARKÝZA** (Priscilla × Murex) EM
Cyklámově růžový, na okrajích tmavší, na bílém podkladě karmínové oko, dvouřadý, krásná stavba květů, dlouhý klas, 18—20 puků, 8 otevírá, 3 RW.
- 597 **OUTSIDER** (Prince Indigo × Futura) LM
Kouřově tmavě cyklámový, velké okrově žluté oko, na okrajích tečkované. Dvouřadý a vzrůstný. 17—18 puků, 7 otevírá, 3 RW.
- 479 **POETIK** (Pocahontas × Levandulová Rozprávka) M
Purpurově růžový, bílé oko protažené do špičky, dvouřadý, pěkná stavba klasu, 19/8 puků, 3 RW.
- 491 **SAFARI** (Blue Hawaii × Mexicana) × semenáč, LM
Pískově zlatý, neobvyklá barva, na spodních petálech přechod do žluté, hnědo-fialové oko. Silně zkadeřený, tuhý, dvouřadý květ, výstavní mečík, 20/8 puků, 4 RW.
- 468 **SATYR** (Shekinah × Čierny Peter) M
Černopurpurový, dvouřadý, otevřené květy ohnuté dozadu, 18/6 puků, 4 RW.
- 465 **ŠAMAN** (Blue Hawaii × Mexicana) × semenáč, LM
Tmavě cyklámově růžový, sametově červené oko s intenzivním žlutým značením, na okrajích petálů růžová barva s tmavými znaky, dvouřadý, exotický tvar květů, délka klasu 60 cm, 17—19/7 puků, 4 RW.
- 325 **TÁBORÁK** (Happy Harwest × semenáč) LM
Svitivě ostře oranžový se žlutým, ohnivá oka, zářivá intenzivní barva. 18/7 puků, 3 R, 2 W.

PhDr. Marian Dujnič, Bratislava

410 **VYZNANIE** (Petrklíč × Shekinah) LM
Krémově bílá, recesivní, silně zřasená a vosková. Výška 125/70 cm, 22/11 puků, zatím šlechtitelův největší úspěch, značení PET/SHE 10/79.

321 **MALAGUENA** (Petrklíč × Idaho Magic Exotic) LM
Broskově oranžová s chladnějším žlutým přelivem a nazelenalým hrdlem. Výška 115/60 cm, 19/9 puků, značení PET/IDA 5/79.

481 **GERSHWIN BLUE** (Soft Spot X Modrý Program) M
Krémová s modrým přelivem, dole modrý vějířek na žlutém podkladě. Vnitřní lupeny s modrým lemem. Výška 120/65 cm, 20/8 puků, značení 1421/82.

427 **ITALIANA** (Pink Elf X Fiesta) M
Oranžově lososová s výraznými krémově žlutými oky a úzkým cyklámenově-růžovým okrajem. Jehlicovitě zašpičatěné lupeny. Výška 120/65 cm, 22/15 puků, značení PEL/FI 1/79.

312 **ZLATÁ RUŽA** (Yangtze X Citrón) LM
Zlatě žlutá jednobarevná, plastický tvar květu se zakrytým hrdlem. Výška 110/55 cm, 17/6 puků, značení YA-CIT 1/80.

410 **MARIELLA** (Supreme Lace X Ice Cap) LM
Žlutě krémová s jemným zeleným nádechem. Výška 135/70 cm, 22/8 puků. Výstavní typ, značení SL/IC 3/83.

312 **GRAVITÁCIA** (Happy Harvest — Lemon Meringue) M
Citrónově žlutá v tradici pylového rodiče. Výška 120/65 cm, 22/8 puků, značení HH/LM SUP/80.

454 **ANDROMÉDA** (Drama X Fialkové Údolie) EM
Středně červená, příjemná fialková vůně, množivá. 140/65 cm, 20/7 puků, značení 33 210/82.

Jozef Němček, Most pri Bratislavě

454 **MAGMA** (Romaneia X S-2) LM
Zářivě červená, silně zkadeřená a vosková. Byla obdivována pro krásnou stavbu klasu na výstavě v Piešťanech 1986, kde také v kategorii semenáčů bez konkurence zvítězila, značení ROM -2.

371 **LASTÓRA** (Gay Festival X Biela Neznáma) LM
Vanilkově krémová s levandulovým napouštěním. Exotický tvar květu připomíná ASTRID, 18/6 puků, značení GY-3.

Ing. Dalibor Poláček, Třebíč

395 **OSAKA** (Heritage X Tokyo), EM
Kouřový, hnědě lososový odstín umocněný bílým, vínově lemovaným okem. Barevně výjimečný, dvouřadá stavba klasu. Klas 55 cm, 18—19 puků, 6—8 otevřených květů. 3 R, 3 M. Značení 61/78—02.

485 **MAŠLIČKA** (Blue Ice X Iranka) E
Porcelánově modrý se sametovým tmavě modrým, silně zrcadlitým okem. Dekorální mečík, klas 60 cm, 18 puků, 5—6 otevřených, R 2, W 2, značení 4/79-01.

494 **KOUŘOVÁ BRIDESMAID** (Cindy Blizzard X Bridesmaid) EM
Název přesně vystihuje barvu květů, která je velmi zajímavá, exotická. Klasy jsou kratší než u samotné Bridesmaid a květy při dešti a větru velmi trpí. Vzbudila pozornost na několika výstavách. 15—16 puků, 4 R, 4 W.

473 **ŽILINA** (Rose Royce X White Spla X Tokyo) EM
Levandulová s krémovým okem, výstavní typ s velmi dobrou stavbou klasu. První místo na výstavě v Žilně 1985. Klasy dlouhé 70—80 cm, 21—22 puků, 7 otevřených květů. R 2, W 2.

464 **BOHUMÍN 85** (Bílá Neznáma X Peking) M
Vítězný semenáč na výstavě v Bohumíně 1985, byl vynikající i na loňské výstavě v Plzni. Růžově fialkový až lososový, tmavé oko a nevýrazná linka. Klas 65 cm nese 20—21 puků, z nich 7—8 se otevírá naráz. R 3, W 3.

Ing. Igor Adamovič, Bratislava

- 482 **BELASÝ OBZOR** (Modrá Rozprávka × Biela Nebo) EM
Světle modrá s malým karmínovým středovým páskem. 120/70 cm klas, 21/6—5
puků, Značení 135/78—7.
- 400 **ČERSTVÝ SNEH** (Biely Vosk × Miss Slovakia) ML
Čistě bílá bez krémové v hrdle. Výška 120/60 cm, klas, 21/7—6 puků. Značení
55/77-1.
- 423 **DANICA** (Tokyo × Kolibrík) M
Oranžová se světle žlutou, 115/55 cm klas, 19/7—6 puků, značení 116/78-3.
- 441 **DARINA** (Heritage × Biela Neznámá) EM
Bílá, sředy narůžovělé a krémově žlutá. 115/65 cm, 22/7—5 puků. Značení
41/73—29. (Sestra Bambina.)
- 471 **KRÉMOVÁ LILA** (Lila × Viera) L
Puky zelené, světle levandulová, vrchní vnitřní lupeny tmavší v základní bar-
vě. V hrdle tmavě levandulová vlákna. 125/60 cm výška, 22/7—5 puků. Znače-
ní 43/77-8.
- 564 **KYTICA** (Knieža Mojmir × (Fortuna × Vilma) EM
Pastelová 64, fialový středový pásek. Velmi rychle nakvétají i boční soukvě-
tí a klas vytváří dojem kytice. Výška 110/55 cm, 21/10—7 puků. Značení
113/78-15.
- 410 **EADOVÁ KRYHA** (Biely Vosk × Vosková Fantasia) M
Bílá, zpočátku zelená, a zelenožlutá. Výška 110/55 cm, 21/6—4 puků, značení
56/77-5.
- 410 **EADOVÝ KRÉM** (Golem × Super Oranž) EM
Bělavá, zelenavá a krémová. Výška 130/70 cm, 22/8—6 puků, značení 86/88 -2.
- 473 **LILAC BAMBINO** (Biela Bambino × Comino),
Bledá, sedě lilavá 72 a smetanová. Jazyky lemované. Výška 110/50 cm, 20/9—5
puků, značení 17/84-1.
- 475 **LILAC PARADE** (Lila × Levandulová Rozprávka) E
Lila a zlatá, později krémová. Výška 120/55 cm, 20/7—6 puků, značení 42/77—12.
- 474 **LILAC SURPRISE** (Lila × Levandulová Rozprávka) EM
Levandulová 64, do středu tmavší. Puky namodralé. Výška 110/60 cm, 20/6/4 pu-
ků, značení 42/77—5.
- 443 **V LŮČNICA A.** (Heritage × Fragrant Beauty) M
Barva 42, oko velké krémové stříkané karmínovou. Výška 110/60 cm, 22/7/6
puků, Značení 39/73—28.
- 463 **MALINA** (Červený Kláštor × Diorella) EM
Pastelová malinová — tmavá rose. Výška 120/65 cm, 22/8/6 puků, značení
93/78—6.
- 398 **MEDVEDICA** (Brown Beauty × (Fortuna × Vilma)) E
Hnědočervená, tmavá. Výška 110/60 cm, 21/6/5 puků. Značení 49/77—3.
- 470 **MODRÁSOK** (Lila × ((Winter Sky × Loch Lomond) × Blue Frills)) EM
Bledá, lilavě modravá. Výška 120/55 cm, 21/8/5 puků, značení 45/77—4.
- 498 **OHEŇ** (Tokyo × Alfa) EM
Hnědočervená, kouřový lem, uvnitř sytý šarlat. Výška 130/60 cm, 21/7/4 puků,
značení 118/78—1.

- 471 **ORGOVÁNOVÝ KRÉM** (Lila × Viera) ML
Bělavá, na rubu lílavá, uvnitř 76 výšivka. Výška 110/55 cm, 18/6/4 puků, značení 43/77—13.
- 476 **OSCAR LEVANT** (Lila × (Velvet Rosette × Velveteen)) M
Tmavá 76 s tmavším s ředem 78 s tenkou krémovou čárkou. Výška 125/68 cm, 25/7/7 puků. Značení 44/77—17.
- 460 **PORCELAIN PUPPET** (Lila × Levandulová Růzprávkva) EM
Něžná, čistě růžová. Výška 95/55 cm, 19/6/4 puků. Značení 42/77—3.
- 364 **V PRINCEZNIČKA A.** (Tokyo × Kolibrík) EM
Venek šarlat 52—54, vnitřek až rose 64. Výška 115/62 cm, 23/8/5 puků. Značení 116/78—9.
- 487 **PURPUROVÝ KRÁĚ** (Knieža Mojmir × Night Owl) EM
Čistě purpurový, střed světlejší, sytá skvrna v základní barvě. Výška 120/60 cm, 24/7/7 puků, značení 165/78—1.
- 327 **RUFFLED FIESTA** (Gingerbread × Kolibrík) ML
Tmavě oranžová, velká zlatě žlutá skvrna s červeným jádrem. Výška 110/55 cm, 20/6/4 puků, značení 66/78—4.
- 456 **SEMAFOR** (Červený Kláštor × Super-4) EM
Sytě červená, u hrdla bíle mramorovaná. Výška 120/60 cm, 21/6/5 puků, značení 94/78—4.
- 443 **SESTRÍČKA** (Sister Fortuna × Med) EM
Jemná růžová, uvnitř šarlatová s krémovou. Výška 100/55 cm, 22/8/6 puků. Značení 65/75—21.
- 300 **SNEHULKA** (Biele Bambino × Comino) EM
Sněhobílá i s tyčinkami. 120/60 cm, 20,8/5 puků, značení 17/84—8.
- 421 **V TEA PARTY** (Citrón × Alfa) M
Vrchní polovina buff, spodní zlatě žlutá. Výška rostliny 120/60 cm, 20/7/6 puků, značení 123/78—4.
- 476 **TEMNÝ RUBÍN** (Night Owl × Sultán) ML
Temně červenopurpurová, výška 135/75 cm, 25/7/7 puků, značení 148/78—1.
- 445 **V VZRUŠENIE D.** (Super-4 × Červeň) ML
Vrchní polovina květu lososově pinková, spodní bledě žlutá. Výška 130/60 cm, 16/5/5 puků. Značení 62/78—3.
- 483 **ZLATÁ LILA** (Lila × (Velvet Rosette × Velveteen)) M
Rub a lem 64, zepředu 60 do středu zlatá. Lemovaný jazyk 74. Výška 110/50 cm, 17/7,6 puků, značení 44/77—12.

Nabízím sazenice Hemerocallis, denivky ve velkém výběru i plnokvěté. Nabídkový seznam zašlu na požádání.
Petr Mimiránek, Mysločovice 169, sm. č. 763 01.

OCENĚNÍ VELKOKVĚTÝCH KOSATCŮ AMERICKOU IRISOVOU SPOLEČNOSTÍ (AIS) V ROCE 1987

Ing. Pavel Nejedlo

Výsledky ocenění v loňském roce měly několik zvláštností, které nejenom překvapily mě samotného, ale některé pěstitele ve Státech doslova šokovaly. To, že nebyla udělena Dykesova medaile, je záležitost z historie známá. Naposledy se tak stalo v letech 1960 a 1969. Žádný kosatec neobdržel totiž požadovaných 15 % hlasů. Více zarážející fakt je ten, že Cenou kvality byly ohodnoceny pouze tři velkokvěté kosatce — celkem průměrná, ale bohatě kvetoucí středně modrá plikáta JESSE'S SONG (Williamson 83), dále perfektně stavěný TIDE'S IN (Schreiners 83) v barvě šedomodré a jednobarevný zářivě žlutý SPECULATOR (Gho 83). Bohužel se „nedostalo“ na ostatní neméně hodnotné kultivary, které se p'ně osvědčily v našich náročnějších klimatických podmínkách. A to zejména na DESERT ECHO (Meek 80) — příjemná variace na téma „fancy plikáta“, VISUAL ARTS (Schreiners 82), s velkými, sytě lilákovými květy a silně zřasenými okraji, SKIER'S DELIGHT (Schreiners 82) — čistě bílý a nádherně stavěný. Určitě by si Cenu kvality zasloužily podle mě PRECIOUS MOMENT (Gatty 83) a EXTRAVAGANT (Hamblen 83), a to nejenom pro svou nevšední krásu, dobré růstové vlastnosti a pravidelnost květenství, ale především pro jejich znamenité rodičovské schopnosti. První z nich je typem reverzního kultivaru — dóm krémovožlutý a nižší, zatímco faly jsou velmi široké a téměř bílé. Druhý pochází z Glory Bound a je neobyčejně zvláště tm. růžovollá s kontrastními červenými kartáčky. Už teď se můžeme těšit na Gattyho zatím nepojmenované semenáče z Precious Moment jako např. reversní růžový a bílý z křížení (Precious Moment × Venus Rising) nebo nové růžové z křížení (Parad.se × P. M.) či (Iris Irene × P. M.).

Z kosatců oceněných čestným uznáním jsem již téměř polovinu viděl v květu. CHICO MAID (Luthn 85) a CODICIL (Innerst 85) jsou vylepšenými variantami Song of Norway, resp. Evening Echo a významně přispívají do kaptoly „bílý + modrý kartáček“. Z růžových se zdají být nejlepší ANNA BELLE BABSON (Hager 85), což je tmavší a vylepšená verze Beverly Sills, vynikající je broskvově růžová IRIS IRENE (Gatty 85) a velmi příjemně překvapil i krémovopinkový CRYSTAL GLITTERS (Schreiners 85). Z tmavomodrých byly výborné DARKSIDE (Schreiners 85) a SEA OF JOY (Schreiners 85). Tyto barvy prostě u Schreinerů umí. Po Sky Hooks byl oceněn další kultivar ze skupiny označované jako „kosatce vesmírného věku“ (Space Age), to je s prodlouženým kartáčkem. Jedná se o GLADYS AUSTIN (Osborne 85), který je podobně vybarven jako Brown Lasso, ale navíc s fialovými „růžky“.

Ústup z pravidelných pozic v hodnocení AIS předních amerických šlechtitelů Shoop, Rudolpha, Gibsona a O. Brownové je již dešit dobu patrný, i když posledně jmenovaná je v hodnocení pro rok 1987 zastoupena druhem GRECIAN SKIES (O. Brown 84) — zvláště sv. modrý s prominentními červenými kartáčky. A že tyto pěstitele uvádějí každoročně na trh poměrně dost novinek. Obvyklé některé jsou skvostné. Namátkou jmenuji ISLAND GIRL (Shoop 85) s lila růžovým dómem a hnědým přelivem, faly jsou žlutomeruňkové a ke vše-

mu ještě s červeným kartáčkem, GOLDEN SURREY (Rudolph 85) — znamenitě stavěný reverzní sv. žlutobílý, fancy plikáta SUPER STUFF (Gibson 85) a plikáta MOUNTAIN MELODY (Gibson 84) v pozoruhodné kombinaci kouřově vínové na sv. oranžovém podkladě. Již druhý rok se nedostalo na STORMY NIGHT (Schreiners 84), tm. fialový s „bubbling“ zv. něním. Překvapuje i poměrně nízký počet plikát mezi hodnocenými kultivary — STERLING PRINCE (Innerst 85) a FOOLISH FANCY (Hager 85) ve stylu „Rancho Rose“.

Ještě bych se rád zastavil u dvou šlechtitelů. Melba Hamblenová dala světu bezesporu báječné druhy kosatců. V hodnocení AIS se s každoroční pravidelností drží přes 30 let! Pro rok 1987 je zastoupena tentokrát se čtyřmi kultivary. Kombinace různých barev a jejich tónů, kterých Melba u svých kosatců dosahuje, je bez přehánění brilantní. INGA IVEY (Hamblen 85) z křížení Glory Bound X Sunday Chimes je solidní růžový s tm. kartáčkem a pěkným větvením, SILKWOOD (Hamblen 85) má sv. modrý dóm a bílé řaly s kontrastními kartáčky barvy henna. ADVENTURES a GRADUATION (oba Hamblen 85) jsou dvojbarevné fialovorůžové kultivary. Kolik už takových Melba vyšlechtila, a přeci je každý jinak krásný. Snad se jí podaří některým z nich konečně získat Dykesovu medaili. Předpokládám, že její dvojbarevný KAREN (Hamblen 84) k tomu má všechny předpoklady.

Tím druhým je Joe Ghio, který rovněž vytrvale atakuje přední pozice v hodnocení AIS. Letos se v hodnocení umístily v první dvacítkě čtyři jeho druhy. Sv. oranžově zvlněná MALAGUENA (Ghio 85), vinově růžový kombinovaný DESINGER GOWN (Ghio 85), CAFE SOCIETY (Ghio 85) — zvlněný hnědý a EXILARATION (Ghio 85) — bohatě krajkově zvlněný lososově růžový se sv. červenými kartáčky. Při pohledu do jeho nových katalogů i seznamu plánovaných introdukcí se dá předpokládat, že Ghio si vydobyté pozice podrží, ne-li zpevní, i v příštích letech. Máme se skutečně na co těšit, a to ještě zdaleka neřeky svá poslední slova další, zejména mladí šlechtitelé irští. Inovační vlna je ve šlechtění těchto krásných květin poměrně krátká a podobně jako u gladiolů je odborníky odhadována 10—12 let. Po uplynutí této doby je sortiment předních firem již zcela změněn a obohacen o kultivary jiných barevných tónů, lepších staveb květů i celého květenství a o další progresivnější atributy.

CENA KVALITY

- 142 JESSES' SONG (Williamson)
 - 99 TIDE'S IN (Schreiners)
 - 84 SPECULATOR (Ghio)
- další pořadí:
- 64 PRECIOUS MOMENTS (Gatty)
 - 63 LORD JEFF (Waite)
 - 63 ROSABELLE V (Hamblen)
 - 62 VISUAL ARTS (Schreiners)
 - 61 HINDENBURG (Maryott)
 - 61 SKIERS' DELIGHT (Schreiners)
 - 59 DESERT ECHO (Meek)
 - 58 LIGHTED WITHIN (Blodgett)
 - 57 EXTRAVAGANT (Hamblen)
 - 57 TWIST OF FATE (Palmer)

ČESTNÉ UZNÁNÍ

- 164 CHICO MAID (Luihn)
- 119 MALAGUENA (Ghio)
- 95 CODICIL (Innerst)
- 93 ANNA BELLE BABSON (Hager)
- 84 CAFE SOCIETY (Ghio)
- 69 DESINGER GOWN (Ghio)
- 54 DARKSIDE (Schreiners)
- 54 IRIS IRENE (Gatty)
- 54 KAREN CHRISTINE (Ensminger)
- 51 WARRIOR KING (Schreiners)
- 48 EVELYN'S ECHO (Kegerise)
- 44 SUN DAPPLED (Niswonger)
- 42 GINGER SWIRL (Schreiners)
- 42 WINTERSCAPE (McWhirter)
- 41 ROBUSTO (Black)

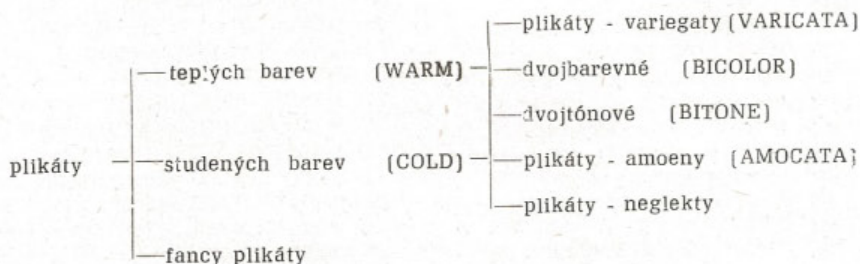
40	BLACK MADONA (Stahly)	30	GRECIAN SKIES (D. Brown)
39	SOONER SERENADE (Shaver a Nichols)	30	SEA OF JOY (Schreiners)
37	CRYSTAL GLITTERS (Schreiners)	29	BUBBLING SEAS (Miller)
37	EXHILARATION (Ghio)	29	SEA WOLF (Aitken)
37	HOLLY NIGHT (Mohr)	29	STERLING PRINCE (Inners)
36	CHIEF REDSKIN (Manner)	28	EASTER SONG (Wood)
36	CHIEF REDSKIN (Hamner)	28	MICHELLE TAYLOR (Schreiners)
36	GYPSY WOMAN (Schreiners)	28	WAGONTRAIL NIGHT (Claussen)
36	HOUDINI (Maryott)	27	EVENING VELVET (Inners)
36	GLADYS AUSTIN (Osborne)	27	GRADUATION (Hamblen)
35	INGA IVEY (Hamblen)	27	WILD OATS (Durrance)
35	SILKWOOD (Hamblen)	27	MOON'S DELIGHT (Hager)
34	ADVONTURES (Hamblen)	26	BLACK PEARL (Meek)
34	HEATHERIDGE (Gatty)	26	BLACK PEARL (Meek)
33	ORBITER (Aitken)	26	FOOLISH FANCY (Hager)
32	MIDNIGHT FIRE (Niswonger)	26	IMAGE MAKER (Williamson)
31	CHRISTA (R. Nelson)	26	MUCHAS GRACIAS (Hager)
31	QUEEN DOROTHY (E. Hall)	26	NAVY WAVES (Black)
31	STERLING STITCH (Innerst)	26	ROYAL SATIN (Schreiners)
30	ICE CASTLE (McWhirter)	26	SHAWNEE WHISPER (Poole)
		26	SUNSHINE SONG (Niswonger)
		25	PISTOL (Claussen)

FANCY PLIKÁTY

Ing. Pavel Nejedlo

V sérii několika článků bych chtěl trochu podrobněji rozébrat současně úsilí pěstitelů kosatců, zejména v USA, s malou exkurzí do historie, ale i do budoucnosti. Milovníkům těchto krásných květů se tak dostanou do rukou cenné informace, které spolu s oceňováním AIS jim pomohou v orientaci při pořizování nových kultivarů. Vždyť na světě je každoročně introdukováno několik stovek nových druhů kosatců různých botanických skupin. V neposlední řadě budou podány důležité informace pro šlechtitele. Ruku na srdce — současná československá irisová provenience značně pokulhává za gladiolovou, i když řada našich předních pěstitelů již vybuodovala základy v podobě nadějných vlastních introdukcí.

Jistě nejžádanějšími kosatci jsou plikáty, které podle barev a jejich kombinací dělíme na:

Samozřejmě dělení to není ani vyčerpávající, ani absolutní. Hranice mezi jednotlivými podskupinami nejsou tak ostré. Dále se budu podrobněji zabývat podskupinou často označovanou jako fancy plikáty, i když po počátečním nadšení pro tyto kosatce nastalo lehké ochladnutí. Proti klasickým plikátům, jako např. STEPPING OUT (Schreiners 64) nebo WILD GINGER (Gibson 62) jsou fancy plikáty bohatěji tečkované a žíhané směsí více barev na světlém podkladě. Konečným výsledkem je hřřivá, ale estetická barevná kombinace.

Na počátku formování moderních plikát stálo hned několik známých pěstitelů. Prvními fancy plikátami byly PRETTY PANSY (Sass 49) a FAIRY FANCY (Sass 53). Sassův současník Mitchell vypěstoval hned několik pěkných fancy plikát. Tuto linii dále rozvinul Craig zamícháním krve plikát francouzského pěstitelce Cayeuxe. Graigův žluto vínově hnědý JOSEPH'S MANTLE a dále v mnoha křížení používáný GENE WILD (Craig 52) byly už klasickými fancy plikátami. Rovněž i známý DeForest těžil z práce Mitchella a spolu s Tompkinsem obohatili plikáty o modrofialové tóny.

V roce 1940 Jim Gibson navštívil Mitchellovu zahradu, vzal si pyl z několika semenáčů a křížením se Sassovými a Cayeuxovými kultivary položil základy moderních a tolik oblíbených Gibsonových plikát. Mezi desítkami jeho plikát pocházejí GIBSON GIRL (Gibson 47), přes TAHOLAH (Gibson 56), a Dykesovou medaili oceněný KILT LILT (Gibson 70) až po THUNDER ECHO (Gibson 87) je i několik náznaků fancy plikát, např. IN ORBIT (Gibson 63) či GAY TRACERY (Gibson 65). Počátkem 70. let provádí Gibson důležité neortodoxní křížení mezi ANON (Gibson 75) a ORANGE PLUSH (Gibson 74). V průběhu let 1980—1984 uvádí na trh pět sesterských fancy plikát, z nichž QUEEN IN CALICO (Gibson 80) získává v roce 1984 Cenu kvality. Je to jeden z nejkrásnějších kosatců s jemně zkadeřenými květy a se silným lila-růžovofialovým tečkováním. RUSTIN DANCER (Gibson 80) je unikátní svým žlutohnědým tečkováním celého květu, který je silně žřasený. Podobně žřasený, s velmi dobrou stavbou květů, jsou i poslední tři se světle mruňkově oranžovým základem a s červenofialovým tečkováním a stehováním. Zejména COLUMBIA THE GEM (Gibson 82) je okouzlující.

Od poloviny 80. let nejsou Gibsonovy plikáty AIS prakticky oceňovány, i když řada jeho výpěstků je šlechtiteli vysoce ceněna a v jejich prodejních seznamech stojí vždy o něco více a jsou často vyprodány před započátkem samotného prodeje. Jeho další fancy plikáty SUPER STUFF (Gibson 85) a MAGIC HOPE (Gibson 84) nejsou již tak populární jako jejich „rodiče“, nicméně jsou ozdobou každého iridária. Kombinace obou ve stylu síňého hnědočervenofialového tečkování a žíhání na sv. oranžovém podkladě je vskutku ojedinelá. Velkým přínosem je znovuzavedení Gibsonových novinek zpět na barevné stránky katalogu oregonské firmy Cooley's Gardens.

Na počátku druhé významné, Ploughovy linie fancy plikát, stojí PENCIL SKETCH (Plough 72). Jeho květy mají šedožlutý základ s tmavou kresbou podobnou tahům tužky (skicování). Tento zajímavý druh se podílel na vzniku celé škály plikát, z nichž některé můžeme označit přívlastkem fancy. Zejména bizarními jsou druhy DESERT ECHO (Meek 80) v barvě chromově žluté s jemnou lila hnědou kresbou a STERLING PRINCE (Innerst 80) v hnědobílé a lila kombinaci. Nejlepšími z této řady jsou WILD JASMINE (Hammer 83) ve světlém žlutohnědém ladění a především SKETCH ME (Plough 76), který je obohačen o geneticky úspěšný RADIANT APOGEE (Gibson 66). Zřejmě ze stejné líhně pochází i KISS OF GOLD (Plough 86) jemná plikáta na zeleném podkladě, která by se mohla klidně jmenovat i KISS OF GREEN.

Měl jsem veliké štěstí, že jsem v roce 1980 obdržel přímo od Gibsona kultivary QUEEN IN CALICO a RUSTIC DANCE, později i jejich sesterské druhy.

V té době jsem již znal velmi dobré rodičovské vlastnosti Ploughova SKETCH ME. Tento druh jsem křížil s Gibsonovým RANCHO ROSE s velmi překvapivými výsledky. Z více než sta semenáčů jsem vyselekoval přes 10 jedinců. Především RRSM-82-1 (pojmenován na DEPECHE MODE) je příjemným oživením a doplněním dvojbarevných fancy plikát o kombinaci žlutý dóm, krémové faly bohatě hnědě fialovolila tečkované. Podobně barevně kombinovány jsou i další moje semenáče označené jako RRSM. Zatímco výsledky práce se SKETCH ME jsou z více než 80 % perspektivní, květy semenáčů z Gibsonových fancy plikát byly více méně pouze uspokojivé. Je však potřeba si uvědomit, že nevznikají hotové druhy, ale mnohem častěji mezidruhy, se kterými je nutno dále pracovat. Vždyť některé nepříznivé genetické vlastnosti se „lá-mou“ až ve 3. generaci, a to ještě ne zcela.

Z obou diagramů je vidět, že dosud nebyl uveden na trh kultivar, který by obě tyto linie navzájem propojil. Proto jsem v roce 1984 realizoval tento zá-měr a křížení (SKETCH ME X RANCHO ROSE) X QUEEN IN CALICO dalo několik opravdu pěkných semenáčů. Rovněž tak i křížení DEPECHE MODE X X COLUMBIA THE GEM. Opravdovou nadějí pro další zlepšení fancy plikát jsou nové plikáty, zejména GIGOLO (Keppel 84), CHUCKLES a ROUND TABLE (oba Ghio 87).

PLOCHOVA LINIE FANCY PLIKÁT

((inv. Jaipur,
Copper Halo,
My Darling,
Jakarta sib) X
Painted Wings

↓
PENCIL SKETCH (Plough 72)

(((Pencil Sketch X (Henna Stitches X
High Life)) X Flamingo sib)

(Pencil Sketch X O My Goodness)

(Pencil Sketch X Dixie Desert)

(Pencil Sketch X Radiant Apogee)

- **STERLING PRINCE**
(Innerst 84)
- **STARLIT RIVER**
(Plough 81)
- **DESERT ECHO**
(Meek 80)
- **SKETCH ME**
(Plough 76)

(Pencil Sketch X Sketch Me) ➤ **ISLAND FIESTA**
(Plough 79)

(Island Fiesta sib X Annon) ➤ **RIO DE ORO**
(Plough 83)

(Sketch Me X Shaft of Gold) ➤ **BRONCO BROWN**
(Hamner 82)

(Sketch Me X Shaft of Gold) ➤ **WILD JASMINE**
(Hamner 83)

(Rancho Rose X Sketch Me) ➤ **DEPECHE MODE**
(Nejedlo 86)

(Rancho Rose X Sketch Me) ➤ **RRSM-82-1**

(Rancho Rose X Sketch Me) ➤ **RRSM-83-3**

GIBSONOVA LINIE FANCY PLIKÁT

(Orange Plush × Anon) × Orange Plush sdlg	➤	PROVOCATIVE LADY (Gibson 83)	
	➤	RUSTIC DANCE (Gibson 80) {(Rancho Rose × Peccadillo sib) × Rustic Dance}	➤ JITTERBUG (Keppel 88)
	➤	RED LIGHTING (Gibson 84)	
	➤	COLUMBIA THE GEM (Gibson 82) {Columbia the Gem × Queen in Calico × Depeche Mode × Columbia the Gem}	➤ SUPER STUFF (Gibson 85) ➤ DMCTG-87-1
	➤	QUEEN IN CALICO (Gibson 80) {Queen in Calico × (Kilt Lilt × Or. Plush sdlg) {Queen in Calico × (Kilt Lilt × Or. Plush sdlg) {Gigolo sib × Queen in Calico) {Sunday Chimes × Queen in Calico) {Capricious × Queen in Calico}	➤ MAGIC HOPE (Gibson 84) ➤ LEMON AND SPICE (Gibson 85) ➤ BODACIOUS (Keppel 87) ➤ MUSKRAT RAMBLE (Varner 87) ➤ SECRET MELODY (Schreiners 88)
		(RRSM-83-3 × Queen in Calico)	➤ FCQIC-87-1

Jarní aktuality

Co je to vegetační doba?

Pro zahrádkáře velmi důležitý údaj pro pěstování většiny užitkových i okrasných rostlin. Kdo jí nedbá, většinou má v pěstování neúspěch. Poněvadž pěstujeme rostliny nejen z našich klimatických oblastí, ale i z oblastí s odlišným nástupem jara a ostatních ročních období, je nutné znát naše podmínky i podmínky pěstovaných rostlin, aby naše kultivační snahy byly úspěšné. Vegetační doba je časové období počítané ve dnech, kdy je vhodná teplota pro potřebný růst a vývoj jednotlivých druhů a kultivarů rostlin. Je to tedy období, kdy nastane trvalejší nástup vhodných teplot. U nás máme jaro s kolísajícími teplotami a často se objevují dvou až desetidenní ochlazení, mnohdy i

pod bod mrazu. Tyto pozdní mrazíky, nebo i snížené teploty na 1–3 stupně Celsia nad bodem mrazu způsobují nachlazení rostlin, zastavení klíčení a u citlivých druhů, jako jsou rajčata, okurky, melouny a jiné teplomilné rostliny dochází často i k úhynu. V praxi rozlišujeme vegetační dobu pro naše oúžitlé rostliny a odlišnou pro teplomilné druhy, které pocházejí z teplejších oblastí. Pro naše odolné druhy začíná vegetační doba ve dny, kdy je dlouhodobá teplota při měření denního průměru alespoň 10 °C. Tento vegetační nástup je odlišný podle nadmořské výšky. Značný vliv mají také mrazové kotliny, povodí řek, větší vodní plochy a také poloha zahrady. Například v Brně, kde je nadmořská výška 205 m, začíná vegetační období 23. dubna a končí 10. října, trvá tudíž 171 dnů. Stejně podmínky má také Praha, větší část Polabí a místa

s nadmořskou výškou 300 m. Nad 300 metrů výšky se posunuje nástup vegetační doby o 1 týden a končí o týden dříve. Celková vegetační doba je asi 161 dnů, ve 400 m je již rozdíl značný, takže vegetační období je jen kolem 155 dní. Pro teplomilné rostliny je nástup vegetační doby až při průměrné denní teplotě nad 15 °C. To je pro Brno kolem 15. května. Čím vyšší poloha, tím musíme volit druhy a odrůdy s kratší vegetační dobou, nebo musíme používat po delší dobu krytí sazenic foliovými kryty.

Jarní závlaha teplou vodou.

Půda je na jaře studená a v hloubce 10–15 cm je často teplota blízka 0 °C. To způsobuje opožděné řašení, klíčení i růst. Kultury, které chceme mít raně ke sklizni, musíme zavlažovat teplou vodou. Tu si lze opatřit i solární energií, nejlépe z ploch otočených k jihozápadu. Optimální svah je kolem 30–45°, tedy zhruba sklon střechy domů, chat apod. Tam lze umístit nádoby s vodou, nebo do spirály stočené hadice, kterými necháme pomalu proudit vodu. Hadice lze přikrýt průsvitným (nikoli černým) polyethylenem. Teplou vodu ihned použijeme na záhony, nebo shromažďujeme do nádoby dokonale izolované z boků i od dna silnou vrstvou polystyrénu. Půdu bez rostlin lze zalévat vodou až o teplotě kolem 90 °C, dosahujeme tím současně tepelnou sterilizaci půdy, takže ničíme choroboplodné zárodky. Půdu se semeny, nebo přísadami, zaléváme jen vodou teplejší do 25 °C. Teplejší vodu lze pozvolna pouštět do meziřádků, aby se oteplovaly spodní půdní vrstvy ornice do hloubky kolem 20 cm. Teplou závlahou bojujeme i proti nočním přezemním mrazíkům.

Intenzivní využití půdy

Je nejzdravější jak pro půdu, tak pro úrodu. Ani záhony, které hodláme osadit z pozdější době, nenecháme bez zeleného krytu. Ten pak zaryjeme jako zelené hnojení. Tam, kde máme bohatý výskyt časných plevelů, jako je rozrazil rolní, douškolistý aj., kde je dosti kokošky, pastuší tobo-

ky, penízku rolního, hluchavky nachové a objímavé, lipnice rolní, ptáčince žabnice máme o výsevy postaráno. Strach ze zaplevelení nemusíme mít. Jde většinou o snadno hubitelné druhy mulčováním. Tedy pozor — není plevel jako plevel! Musíme se nově učit znát roli mnohadrhového planého porostu na našich jarních zahradách. Odsíraňujeme tím půdní únavu a zvyšujeme zásoby humusu v půdě. Půdy se zeleným porostem žita, nebo řepky, obohatíme o zelenou hmotu zarytím asi týden před zamýšlenými výsevy, nebo výsadbami. Na zahradách se studenými těžšími půdami neryjeme ani na jaře na rovnou uhrabanou plochu, ale na hrubé brázdy, aby došlo k rychlejšímu prohřátí a okysličení půdy.

Z pramenů Zahrádkářského informátora Jaro/87.

Ptáte se - my odpovídáme

Otevíráme novou rubriku otázek a odpovědí, pomocí které se budeme snažit s odborníky poradit v problematice pěstování mečíků a kosatců. Další dotazy zasílejte na redakční radu. Pro toto číslo zpracoval odpovědi RNDr. Leonard Rýznar.

■ Měl jsem zájem na dezinfekci záhonu Nematinem. Ten však vůbec nebyl k dostání, nakonec jsem jej mohl sehnat jen v balení po 50 l, což jsem nemohl použít.

Je možné provést dezinfekci nějakým náhradním přípravkem, který je k dostání na našem trhu?

Dezinfekci lze provést i jinými přípravky, žádný z nich však není běžně na našem trhu. Doporučujeme spojit se s jinými zájemci o Nematín (např. v základní organizaci v místě bydliště) a zakoupit velké balení a podílit se o něj.

■ *Rád bych využil suchého moření, před mořením mokrým, které jsem doposud používal. Při navrženém způsobu vzniká nebezpečí ulomení klíčků hlíz, které s ohledem na letošní teplou zimu již v řadě případů klíčí.*

Co s tím?

Suché moření je účinnější než mokré, má však svá úskalí; největším z nich je nebezpečí vdechování mořidla. Nebezpečí olámaní klíčků není tak velké, při správném uskladnění hlíz nejsou klíčky neúnosně dlouhé. Pokud jsou na některých odrůdách delší, nemožeme je v sáčku, ale položíme hlízu do ploché krabičky a při-pravek na ni nanášíme měkkým štětcem.

■ *Dle doporučení uložil jsem oschlé hlízy do lísek vyložených novinovým papírem k dosychání na dobu 6–8 týdnů. Měl jsem však značné problémy s ulomením staré hlízy, lépe řečeno s odstraněním „bubáka“ na nových hlízách. Některé šly oloupnout dobře, jiné tak těžko, že jsem musil použít kulatý nůž, někde ani ten nepomohl, takže jsem se musil záměru vzdát, abych hlízu nepoškodil.*

Kde jsem se dopustil chyby?

Špatná odlomitelnost staré hlízy může mít více příčin. Nejčastějším důvodem je nedostatečné, ale rovněž i přílišné vyschnutí hlízy. Dalším důvodem může být některá z chorob, poškozujících hlízu. Je tedy nutné hlídat stupeň vyschnutí hlíz a rovněž i zdravotní stav rostlin a poslední hlíz.

■ *Loni jsem poprvé vypěstoval hlízy z brutů. Řada z nich mně k podzimu vykvetla. To bylo kladem, že jsem si ověřil o jaký druh se jedná. Nebylo to však zápor, že se květem hlíza vyčerpávala? Pozdním květenstvím (některé vykvetly koncem září, začátkem října a poslední dokonce 28. 10. 1987) jsem nemoohl dodržet dobu sklizení hlíz — 6 týdnů po odkvetu, neboť jsem se bál podzimních mrazů.*

Existuje způsob jak zabránit květenství hlíz rostoucích z brutů?

Při pěstování hlíz z brutů je vhodné prodloužit vhodným způsobem vege-

tační dobu. Toho docílíme např. tím, že brut před sázením máčíme nebo loupeme. O co dříve brut vyklíčí, o to dále rostlina roste a hlíza přirůstá. Vyhne se přílišnému hnojení dusíkem, neboť jeho přebytek oddaluje dozrání hlíz. Všele lze doporučit překrytí záhonu po vysetí brutů asi na 14 dní černou fólií; i tímto způsobem urychlíme klíčení brutů. Doporučujeme ihned odlamovat květní stvol. Pokud se stane a rostliny přejde lehký mrazík, pak, pokud jsme schopni je ihned sklídit, nedojde k poškození hlíz ani k újmě na jejich kvalitě.

■ *Většina sklizených hlíz byla v dobrém zdravotním stavu. Na některých jsou však drobné černé skvrnky, někdy menší než špendlíková hlavička, ale i větší. Je mi líto některé vyřadit, zvláště když skvrna je jen na některé straně hlízy.*

Kde je hranice mezi rozhodnutím vyřadit či nevyřadit? Dá se hlíza zachránit odříznutím malé části při zachování klíčku?

Základním pravidlem je nesázet hlízy s příznaky choroby. Pokud je hlíza poškozena jen místně, lze toto místo odkrojit, zpravidla je však hlíza již infikována celá a těžko z ní vypěstujeme zdravé potomstvo. Jedná-li se o vzácnou odrůdu, můžeme se pokusit tímto způsobem hlízu zachránit. Lepší šanci na záchranu odrůdy nám dává však jiný postup — vypěstování nových hlíz z tepleně ošetřeného brutu napadené rostliny. Pokud se jedná o příznaky bakteriální na hlíze (lesklé, zpravidla vpadlé strupy na hlíze), nikdy poškozená místa nevy-lupujeme, velmi rychle by došlo ke ztvrdnutí a ztrátě hlízy. Poškozené místo odřízneme i s kouskem hlízy, řez poprášíme některým fungicidem a necháme před nasázením oschnout.

■ *Jak poznám, že hlízy již degenerovaly a že je zbytečné je sázet? Je to dáno plochostí hlízy?*

Staré, několik let po sobě sázené hlízy, jsou obvykle ploché. Neznamená to ale ještě, že každá plochá

hlíza je již bezcenná. Na druhé straně nemůžeme podle krásného vzhledu hlízy předpokládat, že dá určitě kvalitní rostlinu a květ. Obecně lze tedy doporučit provádění pozitivního výběru nejkrásnějších a nejzdravějších rostlin a obnovu každé odrůdy z výsevu brutů, sklizených z těchto vybraných rostlin.

■ *Některé hlízy měly krásný vzrůst, listy jasně zelené, bez viditelného napadení škůdci, ale přesto nevykvetly. Označil jsem si je a po sklizni od druhých oddělil.*

Doporučujeme stanovit množství živin v půdě. Při přehnojení dusíkem, resp. při celkovém nedostatku živin může dojít k tomu, že rostlina nevykvetne. Dalším možným důvodem, je nedostatek světla. Bylo by vhodné pěstovat hlízy odděleně ještě jeden rok, pokud by znovu nevykvetly a ostatní též odrůdy ano, bylo by vhodné je z pěstování vyřadit.

■ *Co bylo asi příčinou, že nekvety. Mohla být příčinou skutečnost, že jsem je sázel již poněkoli káté a degenerovaly? Mohu je letos pokud jsou v dobrém zdravotním stavu sázet opět?*

Některé odrůdy můžeme sázet více let po sobě, aniž by to viditelně znamenalo kvalitu květu. Obecně se však držíme zásady, že hlízy nejpozději po 2—3 letech obnovujeme z výsevu brutu. Nejlepší výsledky zpravidla dávají velké kulaté hlízy z čerstvého výsevu brutu.

■ *Měl jsem celou řadu hlíz, které první rok pěkně vykvetly a již druhý rok nekvety. Jednalo se hlavně o bílé druhy.*

Co mohlo být příčinou?

Uvedené skutečnosti nasvědčují tomu, že hlíza v prvním roce růstu dala s využitím svých základních zásob květ, rostlina však nebyla schopna vytvořit novou květoschopnou hlízu. Důvodů může být více, např. nedostatek živin v půdě, nevhodné stanoviště, ochorení rostlin a hlíz.

■ *Několik hlíz mně vykvetlo jen s několika spodními květy, bez dále po-*

stupujícího klasu. Spodní květy neměly žádné viditelné vady.

Co mohlo být příčinou?

Jde s největší pravděpodobností o třásněnku, která poškozují petiva rostliny. Lehké napadení se projevuje poškozením jednotlivých květů, těžší pak vede ke špatnému rozkvétání klasu, resp. až k zániku rostliny. Druhou možností jsou fyziologické poruchy, např. příčné prasknutí stonku zpravidla v klase. Dochází k němu při velkých vlnách, kdy klas během horkého dne silně zvadne a ztratí velké množství vody; při večerním zalití natáhne rostlina vodu zpět a v místech, kde došlo k vyšší ztrátě vody, dojde ke zvýšenému prnutí a stonkům praskne.

Společenská kronika

K životnímu jubileu v první čtvrtině letošního roku přeje redakční rada hodně hezkého do dalších let, málo starostí, více radosti a zdraví.

50 let

Jan Pitr, Mořkov

RNDr. Leonard Rýznar, CSc., Hulín

Ing. Miroslav Šimek, Uherské Hradiště

Zdeněk Bárta, Tasov

Jiří Jůza, Planá n. Lužnicí

55 let

Josef Šilhan, Velká Býčes

Karel Stuchlík, Třebíč

Josef Kunst, Nový Bydžov

60 let

Lubomír Knopp, Bílovec

65 let

František Štěrba, Zbožíčko

Václav Chochoła, Louny

Josef Dubánek, Hradec Králové

Milan Ondřej, Kadaň

Helena Helenářová, Košice

70 let

Adolf Mann, Lysá nad Labem

76 let

Jaroslav Jidříšek, Heřmanův Městec

ČESKÝ ZAHŘÁDKÁŘSKÝ SVAZ
 ÚSTŘEDNÍ VÝBOR - PRAHA

UDĚLUJE
 U PŘÍLEŽITOSTI 30. VÝROČÍ TRVÁNÍ SVAZU

DIPLOM

ZÁKLADNÍ ORGANIZACI
NOVÝ JIČÍN-GLADIRIS

ZA DLOUHOLETOU A OBĚTAVOU PRÁCI ČLENŮ
 A FUNKCIONÁŘŮ

[Signature]
 PŘEDSEDA

TAJEMNÍK

CELOSTÁTNÍ VĚSTAVA KVĚTIN
 S KOMBINOVANOU ÚČASTÍ JEJOKA OLOMOUČ 87

DIPLOM ZA ÚČAST

Český zahrádkářský svaz
 30 Gladiolus Nový Jičín

V Olomouci 20. srpna 1987

[Signature]
 Město Olomouc PRAHA OLOMOUČ 92

[Signature]
 Město Olomouc PRAHA OLOMOUČ 92